

Sygn. akt I C 1094/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Korol
Protokolant:	Małgorzata Gromotowicz

po rozpoznaniu w dniu 13 października 2016 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa R. M.

przeciwko T. G. i (...), z siedzibą w S.

o zapłatę

I. Zasądza od pozwanego T. G. na rzecz powódki R. M. kwotę 41 743,80 (czterdzieści jeden tysięcy siedemset czterdzieści trzy złote osiemdziesiąt groszy) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 27 października 2016 roku do dnia zapłaty;

II. Zasądza od pozwanych T. G. i (...), z siedzibą w S. kwotę 65 924,53 (sześćdziesiąt pięć tysięcy dziewięćset dwadzieścia cztery złote pięćdziesiąt trzy grosze) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 27 października 2016 roku do dnia zapłaty – z zastrzeżeniem ze spełnienie świadczenia przez jednego z pozwanych zwalnia drugiego;

III. Oddala powództwo w pozostałym zakresie.

IV. Nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Białymstoku od pozwanego T. G. kwotę 308,86 złotych tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

V. Zasądza solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kwotę 12 751 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 14.07.2016r. R. M. wniosła o zasądzenie od pozwanego T. G. kwoty 45.491,77 zł wraz z odsetkami od dnia doręczenia pozwu do dnia zapłaty z tytułu niewykonania umowy oraz kwoty 55.374,68 zł z tytułu nienależytego wykonania umowy, której przedmiotem było wybudowanie domu. Następnie na wniosek powódki Sąd wezwał do wzięcia udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) S.A. w S. jako ubezpieczyciela kierownika budowy, który nadzorował pozwanego wykonawcę. Ostatecznie powódka rozszerzając powództwo wniosła o zasądzenie od T. G. kwoty 45.491,77 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia odpisu pozwu do dnia zapłaty z tytułu niewykonania umowy, a także in solidum od (...) S.A. w S. kwoty 55.374,68 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia odpisu pozwu i zmiany podmiotowej powództwa do dnia zapłaty oraz kwoty 24.080,73 zł wraz z

odsetkami ustawowymi od dnia doręczenia pozwanym odpisu pisma z dnia 19.10.2015r. do dnia zapłaty. Domagała się też solidarnego zasądzenia na jej rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Oboje pozwani wnieśli o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania.

Sąd ustalił, co następuje:

Powódka i pozwany T. G. w dniu 5.08.2014r. zawarli umowę, której przedmiotem były roboty budowlane związane z budową domu jednorodzinnego położonego w G. przy ul. (...). Nadzór nad powyższą budową przyjął kierownik budowy T. M. (1), podlegający obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. w S.. Powyższe okoliczności nie były przez strony kwestionowane.

Wynagrodzenie umowne na rzecz pozwanego T. G. (dalej także jako wykonawca) wynosiło 263.411,77 zł brutto. Termin rozpoczęcia robót określono na 7 dni od otrzymania prawomocnego pozwolenia na budowę, a zakończenia na 12 miesięcy od tej daty. Wynagrodzenie miało być płatne częściami: pierwsza rata jako zadatek w kwocie 80.000 zł do dnia 20.09.2014r., a pozostałe należności w terminie 7 dni od daty wystawienia faktury za wykonane prace. Roboty miały być wykonywane zgodnie z kosztorysem podpisanym przez inwestora i wykonawcę. Na mocy aneksu nr(...) do powyższej umowy termin zakończenia robót określono na 30.06.2015r., a zakończenia robót wewnątrz domu 31.03.2015r. Dodatkowo dodano postanowienia w przedmiocie kar umownych oraz sprecyzowano prawo do odstąpienia od umowy. W przypadku stwierdzenia wykonywania umowy niezgodnie z projektem budowlanym z dnia 5.08.2014r. lub harmonogramem prac wynikających z kosztorysu z dnia 16.05.2015r. inwestorowi przysługiwało prawo odstąpienia od umowy w terminie 14 dni od dnia zaistnienia jednej z powyższych okoliczności. W przypadku wadliwego wykonywania robót przez wykonawcę, po wezwaniu do usunięcia wad w terminie 14 dni od dnia stwierdzenia ich istnienia, inwestorowi przysługiwało prawo do odstąpienia od umowy w przypadku ich nie usunięcia w terminie 7 dni. W przypadku odstąpienia od umowy przez inwestora, wykonawca miał zwrócić inwestorowi wynagrodzenie za niewykonane i wadliwie wykonane roboty w terminie 7 dni od odstąpienia od umowy. Ostatecznie, na skutek ustaleń stron co do zakresu prac i niżki wynagrodzenie zostało określone na 247.996,43 zł. Powyższa kwota została w całości pokryta przez powódkę.

Dowód: umowa z dnia 5.08.2014r. (k. 15-17); aneks nr (...) (k. 18-20); harmonogram prac (k. 21); kosztorys (k. 22-28); potwierdzenia przelewów (k. 29-33); pokwitowania (k. 34-34v); faktury VAT (k. 68-69); dziennik budowy (k. 58-66; załącznik do sprawy);

W toku wykonywania robót budowlanych przez pozwanego T. G. powódka i jej mąż świadek S. M. nabrali wątpliwości co do ich jakości. Powódka poprosiła o opinię inżynierów budownictwa świadków J. B. i K. J.. Po dokonaniu oględzin obaj stwierdzili widoczne na pierwszy rzut oka, liczne nieprawidłowości w budowie. W szczególności świadkowie wskazywali na rozpoczęcie robót wykończeniowych wewnątrz domu bez pokrycia dachowego. Brak obróbek blacharskich i orynnowania powodował zalewanie ścian. Na ścianach zewnętrznych świadkowie dostrzegli wady w ociepleniu podpiwniczenia, zanizoną grubość styropianu, nasączenie wodą całej konstrukcji dachowej, zardzewiałe listwy stalowe. Świadkowie sygnalizowali kierownikowi budowy świadkowi T. M. (2) nieprawidłowości, jednak nie przyjmował on krytycznych uwag. Sam kierownik budowy wskazywał, iż początkowo wykonawca stosował się do jego poleceń. W późniejszym czasie niedociągnięcia i zaniedbania pozwany T. G. tłumaczył kierownikowi brakiem zapłaty przez powódkę, co okazało się nieprawdą. Świadek T. M. (1) stwierdził, że pozwany T. G. zaczął wykonywać prace samowolnie, „robił co chciał”.

Dowód: zeznania powódki (k. 333v-334; 209-211); zeznania świadków J. B. (k. 211-213); T. M. (1) (k. 213-214); K. J. 9k. 214-215); S. M. (k. 215); dziennik budowy (załącznik do sprawy);

W dniu 30.03.2015r. powódka wezwała pozwanego T. G. do stawiennictwa na budowę celem ustalenia dalszego toku prac sygnalizując, iż część prac z harmonogramu nie została w ogóle wykonana, a inne są wykonywane niezgodnie z projektem i bez należytej staranności. Pismem z dnia 3.04.2015r. powódka odstąpiła od umowy z dnia 5.08.2014r.

powołując się na postanowienia aneksu nr (...) do umowy, a mianowicie § 10 pkt. 2-4. Wskazała, iż w wyniku sprawdzenia budowy przez rzeczoznawcę J. B. oraz kierownika budowy T. M. (1) budowa jest wykonywana niezgodnie z projektem budowlanym, harmonogramem prac, a nadto wadliwie pomimo ciągłego monitorowania.

Dowód: wezwanie z dnia 30.03.2015r. (k. 35-38); pismo z dnia 3.04.2015r. (k. 39-44); korespondencja e-mail (k. 45-53); dokumentacja fotograficzna (k. 5456); dziennik budowy (k. 58-66; załącznik do sprawy);

Pismem z dnia 13.04.2015r. powódka wezwała pozwanego T. G. do polubownego rozwiązania sporu. Jednocześnie powódka wystąpiła do Sądu Rejonowego w Białymstoku o zabezpieczenie dowodu do sprawy niniejszej. Postanowieniem z dnia 21.04.2015r. Sąd Rejonowy w Białymstoku zabezpieczył dowód z opinii biegłego sądowego J. J. celem dokonania oględzin obiektu oraz sporządzenia dokumentacji fotograficznej oraz opinii opisowej niezbędnej do przeprowadzenia opinii w postępowaniu niniejszym. Na mocy zarządzenia z dnia 6.05.2015r. Sąd przychylił się do wniosku powódki o rozszerzenie tezy dowodowej postanowienia o zabezpieczeniu dowodu poprzez zobowiązanie biegłego do wskazania zakresu robót niewykonanych i wykonanych wadliwie oraz ich wyceny. W konsekwencji, w trybie zabezpieczenia dowodu biegły J. J. utrwalił stan budowy, a także dokonał oznaczenia zakresu robót niewykonanych i wykonanych wadliwie, a także ich wyceny. Biegły wskazywał na wady i niezgodności z projektem przy posadowieniu budynku, odchylenia ścian zewnętrznych od pionu, wady obmurowań otworów okiennych i drzwiowych oraz całej powierzchni stropu, jego zapleśnienie, oczywiście nieprawidłowe wykonanie wyprawy ścian (tynków), zapleśnienie elementów konstrukcyjnych dachu, stanu ocieplenia ścian. W podsumowaniu biegły wskazał, iż budynek został wykonany bez przestrzegania technologii robót.

Dowód: pismo z dnia 13.04.2015r. (k. 67-68); dokumenty zgromadzone w aktach I Co 209/15;

Pismem z dnia 10.08.2015r. powódka wypowiedziała umowę także kierownikowi budowy T. M. (2) powołując się na nienależyte wykonywanie przez niego obowiązków. Tego samego dnia pełnomocnik powódki skierował do T. M. (1) wezwanie do zapłaty kwoty 61.364,68 zł brutto. Następnie pismem nadanym dnia 27.08.2015r. pełnomocnik pisemnie zawiadomił pozwanego Towarzystwo (...) o roszczeniach kierowanych przeciwko T. M. (2) w związku z posiadaną przez niego umową OC inżyniera. Pismem z dnia 19.08.2015r. ubezpieczyciel potwierdził przyjęcie zgłoszenia szkody.

Dowód: pismo powódki z dnia 10.08.2015r. (k. 97-98); wezwanie do zapłaty z dnia 10.08.2015r. (k. 100-102); pismo (k. 104-105); pismo z dnia 19.08.2015r. (k. 106-108);

Powódka przedłożyła do akt rachunki wraz z kosztorysami na łączną kwotę 69.495,00 zł brutto dokumentujące wykonane na jej zlecenie przez firmy zewnętrzne prace naprawcze w przedmiotowym budynku.

Dowód: rachunki wraz z kosztorysami (k. 136-142); dziennik budowy (k. 143-145; załącznik);

W celu ustalenia zakresu i wartości robót wykonanych, zakresu i wartości robót nienależycie wykonanych, zakresu i wartości robót niewykonanych, zakresu i wartości robót mających na celu dostosowanie wadliwie wykonanych robót do stanu zgodnego z dokumentacją oraz ustalenia zakresu niewykonanych obowiązków przez wykonawcę i kierownika budowy, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego J. J., który sporządzał opinię w trybie zabezpieczenia dowodu przed Sądem Rejonowym w Białymstoku. W świetle sporządzonej opinii, zakres robót objętych umową a niewykonanych obejmował pokrycie dachowe, instalację wodno-kanalizacyjną oraz bramy i drzwi wejściowe o łącznej wartości 41.743,80 zł. Natomiast w zakres robót nienależycie wykonanych obejmował konstrukcję dachową, elewację, strop, posadzki, tynki, stolarkę, instalacje elektryczną, konstrukcję budynku o łącznej wartości obejmującej nakład na doprowadzenie ich do stanu możliwego do użytkowania wynoszącej 65.924,53 zł. Biegły wskazał przy tym, iż rachunki przedłożone przez powódkę dokumentujące dokonane naprawy opiewały na ceny rynkowe. Oceniając sposób wykonywania nadzoru budowlanego nad wykonawcą p. M. biegły wskazał, iż posiadał on ku temu stosowne uprawnienia budowlane. Zaznaczył, iż kierownik budowy ma obowiązek wstrzymania robót jeżeli te nie spełniają warunków technicznych. Zdaniem biegłego T. M. (1) nie stosował zasad i warunków techniki realizacji budowy. Roboty były realizowane bez harmonogramu uwzględniającego technologię budowy w kolejności elementów scalonych. Kierownik nie powinien był wyrażać zgody na wykonywanie np. robót tynkarskich, ocieplenia stropu wełną mineralną,

wstawienia stolarki okiennej bez zabezpieczenia budynku przed opadami atmosferycznymi. Brak nadzoru nad wykonawcą spowodował niszczenie już wykonanych robót, a także nieodwracalne skutki utraty cech normowanych materiałów np. konstrukcji dachowej. Szczególna rola kierownika budowy zaznacza się przy posadowieniu budynku, od którego zależy trwałość budowli. W przedmiotowym budynku fundamenty zostały wykonane niezgodnie z projektem i warunkami technicznymi.

Dowód: opinia biegłego z zakresu budownictwa (k. 241-249; 299-300; 333-333v);

Rozstrzygając niniejszą sprawę Sąd w całości oparł się na powyższej opinii biegłego. W ocenie Sądu była ona pełna, rzetelna, jasna i odpowiadała na wszystkie pytania zadane przez Sąd. Biegły pisemnie, a następnie ustnie ustosunkował się do pisemnych zastrzeżeń stron. W konsekwencji żadna z nich nie wносиła o sporządzenie opinii uzupełniającej czy też o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego.

Formułując rozstrzygnięcie Sąd nie uwzględnił informacji wynikających z przedłożonych przez powódkę wydruków wpisów na forach internetowych dotyczących pozwanego T. G. oraz odpisu księgi wieczystej nieruchomości stanowiącej własność tego pozwanego, jako niemające związku z niniejszą sprawą.

Dowód: wydruki, odpis KW (k. 317-332);

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w przeważającej części.

W sprawie bezsporna była kwestia wykonywania przez pozwanego T. G. na zlecenie powódki zadania inwestycyjnego w postaci budowy domu jednorodzinnego położonego w G. przy ul. (...). Podobnie poza sporem pozostawała okoliczność, iż T. M. (1) jako osoba posiadająca stosowne kwalifikacje, przyjął na siebie pełnienie obowiązków kierownika budowy w ramach prowadzenia powyższej inwestycji. Był on objęty obowiązkowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. w S.. Powyższe stanowiło o legitymacji procesowej drugiego pozwanego.

Umowa łącząca powódkę z pozwanym T. G. miała niewątpliwie charakter umowy o roboty budowlane w rozumieniu art. 647 k.c. Zgodnie z tym przepisem, przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia.

Powódka wywodziła swoje roszczenia z twierdzeń o częściowym niewykonaniu oraz nienależytym wykonaniu umowy przez pozwanego T. G., a także nienależytym wykonaniu zobowiązania przez kierownika budowy T. M. (1), który objął nadzorem przedmiotową inwestycję.

W myśl art. 471 k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Z tego sformułowania wynika, że odpowiedzialność kontraktowa opiera się na zasadzie winy. Przesłankę niewykonania i nienależytego wykonania zobowiązania należy rozważać z uwzględnieniem przepisów

art. 354 § 1 k.c. i art. 355 § 1 k.c., które stanowią, że dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno - gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom, przy czym dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju (należyta staranność). Należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności (art. 355 § 2 k.c.). Zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła (art. 361 § 1 k.c.).

Nadto umowa z dnia 5.08.2014r. zawarta pomiędzy powódką i pozwanym T. G. zobowiązywała wykonawcę do zwrotu wynagrodzenie za niewykonane i wadliwie wykonane roboty w terminie 7 dni od dnia odstąpienia od umowy.

W świetle wskazanych regulacji, zasadniczą kwestią wymagającą ustalenia przez Sąd było zatem, czy powód poniósł szkodę oraz w jakiej wysokości, czy działanie pozwanego T. G. i kierownika budowy stanowiło niewykonanie i nienależyte wykonanie zobowiązania wynikającego z łączących strony stosunków zobowiązaniowych, a jeśli tak – czy stanowiło ono przyczynę powstania szkody w majątku powoda.

Odnosząc się do pierwszego roszczenia powódki kierowanego wyłącznie wobec pozwanego T. G. tj. z tytułu niewykonania znacznej części zobowiązania należy stwierdzić, iż było ono słuszne zarówno co do zasady, jak i w przeważającej części co do wysokości. Pozwany w zasadzie nie podjął merytorycznej obrony w zakresie stawianych mu zarzutów poza ogólnym wnioskiem o oddalenie powództwa. Nie kwestionował też treści sporządzonej w sprawie opinii biegłego, z której wynikał zakres robót przez niego niewykonanych. Tymczasem okoliczność zapłaty przez powódkę za roboty, które faktycznie nie zostały wykonane w sposób oczywisty powoduje wystąpienie po jej stronie szkody majątkowej, pozostającej w adekwatnym związku przyczynowym z działaniem pozwanego. Przyjmując zakres i wartość robót niewykonanych Sąd w całości oparł się na treści opinii biegłego. W konsekwencji wartość prac niewykonanych przez pozwanego T. G. należało przyjąć na kwotę 41.743,80 zł. Sąd dostrzegł, iż powódka składała pisemne zastrzeżenia co do powyższego wyliczenia biegłego (k. 266-271). Jednakże w trakcie wysłuchania biegłego na terminie rozprawy w dniu 13.12.2016r. powódka nie dążyła już do wyjaśnienia tej kwestii, a następnie – jak już wyżej wskazano – nie wnosiła o sporządzenie opinii uzupełniającej. Powyższe prowadzić musi do wniosku, iż zrezygnowała z podnoszenia tego zarzutu wobec podtrzymania przez biegłego treści opinii podstawowej w całości.

Drugie roszczenie kierowane przez powódkę na zasadzie in solidum względem pozwanych T. G. oraz (...) S.A. w S. jako ubezpieczyciela kierownika budowy, również okazało się zasadne, chociaż w nieco innej wysokości. Odpowiedzialność in solidum występuje wówczas, gdy wierzyciel może dochodzić swego roszczenia od kilku osób, lecz na podstawie odrębnych stosunków prawnych, jakie go łączą z poszczególnymi podmiotami, a spełnienie świadczenia przez jednego z dłużników zwalnia pozostałych.

Jak już wyżej wskazano pozwany T. G. nie podjął obrony przed stawianymi mu zarzutami także w zakresie nienależytego wykonania zobowiązania. Tymczasem w świetle treści opinii biegłego, zarzuty stawiane mu przez powódkę należy uznać za oczywiście uzasadnione. W podsumowaniu biegły wskazał, iż budynek został wykonany bez przestrzegania technologii robót, a w treści opinii wskazywał na konkretne, liczne niedociągnięcia opisane wyżej. Przyjmując zakres i wartość robót nienależycie wykonanych Sąd w całości oparł się na treści opinii biegłego. W konsekwencji ich wartość należało przyjąć na kwotę 65.924,53 zł. Podobnie jak przy pierwszym roszczeniu, nienależyte wykonanie poszczególnych elementów konstrukcyjnych budynku w sposób oczywisty powoduje wystąpienie po stronie powódki szkody majątkowej, wynikającą z konieczności odpłatnego doprowadzenia budynku do stanu zgodnego z projektem i zasadami sztuki budowlanej, pozostającą w adekwatnym związku przyczynowym z działaniem pozwanego.

W tym miejscu należy zauważyć, iż niezasadnie powódka żądała zwrotu kosztów doprowadzenia budowli do stanu zgodnego z projektem według przedłożonych rachunków. Pomimo, iż biegły określił przyjęte tam wynagrodzenie za rynkowe, zważyć należy na okoliczność skutecznego odstąpienia przez powódkę od umowy, co nastąpiło pismem z dnia 3.04.2015r. Analizując treść tego pisma Sąd nie miał wątpliwości, iż odstąpienie dotyczyło całej umowy i tym samym wywołało skutek ex tunc, a nie ex nunc. Stosunek prawny kształtowany umową po odstąpieniu od niej wprawdzie nie znika, ale ulega przekształceniu. Podążając za A. D. (Umowa o roboty budowlane, Warszawa 2010, LexisNexis, str. 190-195) w przypadku odstąpienia, zależnie z jakiego tytułu ono następuje, stosuje się wprost lub przez analogię zasady rozliczenia określone w art. 395 § 2 k.c. Czyli strony powinny w pierwszej kolejności zwrócić sobie wzajemnie spełnione już świadczenia, a gdy to niemożliwe, to zwrócić sobie ich wartość. Tymczasem wartość tych świadczeń może zostać przez Sąd ustalona tylko na podstawie opinii biegłego.

Za szkodę wynikającą z nienależytego wykonania zobowiązania, wbrew twierdzeniom pozwanego towarzystwa ubezpieczeniowego, odpowiedzialność ponosi także kierownik budowy T. M. (1). Pozwany podnosił, iż wyłącznie odpowiedzialnym za nienależyte wykonanie zobowiązania jest pozwany T. G. jako wykonawca, albowiem nie stosował się do zaleceń kierownika budowy. Obowiązki spoczywające na kierowniku budowy kształtują nie tylko uzgodnienia czynione przez strony stosunku prawnego, ale również przepisy prawa określające prawa i obowiązki uczestników procesu budowlanego. Szczególnie istotny jest w tym względzie art. 22 ustawy z dnia 7.07.1994r. prawo budowlane (DzU.2013.1409 j.t.). Umowa, na mocy której T. M. (1) przyjął na siebie pełnienie obowiązków kierownika budowy jest umową starannego działania. W myśl wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 lutego 2015r. sygn. I ACa 749/1 kierownik budowy powinien sprawować nadzór nad sposobem, wykonywania prac budowlanych i czuwać nad tym, by odbywały się one zgodnie z obowiązującymi przepisami jak i zasadami sztuki budowlanej, a o wszelkich nieprawidłowościach winien informować inwestora. Fakt dopuszczenia przez kierownika budowy do wbudowania przez wykonawców nieprawidłowych materiałów oznacza brak wykonywania obowiązków nałożonych na niego przez ustawę Prawo budowlane. Analogicznie wygląda sytuacja w przedmiotowej sprawie. Kierownik dopuścił bowiem do wykonywania robót niezgodnie z zasadami sztuki budowlanej, projektem i harmonogramem, co jest oczywiste i zostało opisane szczegółowo w opinii biegłego. Najjaskrawszym tego przykładem było dopuszczenie do rozpoczęcia przez wykonawcę robót wykończeniowych przed położeniem pokrycia dachowego, co skutkowało zniszczeniem tych prac, a także zapleśnieniem całej konstrukcji dachu. Zważyć także należy na zeznania samego T. M. (1), który wprost stwierdził, iż wykonawca „robił co chciał” w sytuacji, gdy zadaniem kierownika budowy jest takie jej prowadzenia, aby wykonawca stosował się do jego zaleceń, a co za tym idzie, aby wykonywana budowa była bezpieczna i funkcjonalna. Przepisy powszechnie obowiązujące dają mu bowiem ku temu stosowne instrumenty. W tym stanie rzeczy należy stwierdzić, iż kierownik budowy T. M. (1) nie dopełnił swoich obowiązków wynikających w szczególności z art. 22 pkt. 3 i 4 ustawy prawo budowlane w wersji obowiązującej na dzień zawarcia umowy tj. obowiązku zorganizowania budowy i kierowanie budową obiektu budowlanego w sposób zgodny z projektem i pozwoleniem na budowę, przepisami, w tym techniczno-budowlanymi, a także obowiązku wstrzymania robót budowlanych w przypadku stwierdzenia możliwości powstania zagrożenia oraz bezzwłoczne zawiadomienie o tym właściwego organu. Powyższe powoduje powstanie odpowiedzialności po stronie pozwanego towarzystwa w związku z objęciem kierownika budowy umową ubezpieczenia OC.

Podsumowując w przedmiotowej sprawie odpowiedzialność pozwanego T. G. wynika z zawartej umowy o roboty budowlane, natomiast pozwanego towarzystwa z zawarcia umowy ubezpieczenia OC ze sprawcą szkody tj. kierownikiem budowy.

O odsetkach ustawowych od zasądzonych kwot Sąd orzekł na mocy art. 481 § 1 k.c. zasądzając je od dnia wyrokowania, albowiem dokładne ustalenie wysokości szkody było możliwe dopiero po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego z zakresu budownictwa.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. rozdzielając je w stosunku do wygranego przez powódkę roszczenia (86%).